

Jaarverslag

Vlaamse Ouderenraad • Lokaal

September 2024 – augustus 2025

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Uitvoering beheersovereenkomst en jaarplan	5
2.1. Opleiding en begeleiding vormingsbegeleiders (train-de-trainer)	5
2.2. Vormingsprogramma Vlaamse Ouderenraad · Lokaal.....	7
2.3. LABO's Ouderenbeleid (uitwisselingssessies i.s.m. VVSG en VUB).....	14
2.4. Barometer	16
2.5. Website ouderenraden.be.....	18
2.6. Bundel 'Opstart lokale ouderenraden'	23
2.7. Opstart erkenning Vlaamse Ouderenraad Lokaal 2025-2030	25
3. Interne werking	27
3.1. Personeel Vlaamse Ouderenraad · Lokaal	27
3.2. Commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie	27
3.3. Strategisch overleg	28
4. Conclusie	29
4.1. Samengevat	29
4.2. Resultaatsgebieden.....	29
4.3. Indicatoren beheersovereenkomst 2020 – 2025.....	29
5. Financieel verslag	32
6. Bijlages	33

1. Inleiding

Vlaamse Ouderenraad · Lokaal informeert, inspireert en motiveert al 10 jaar lang!

Vlaamse Ouderenraad · Lokaal

De Vlaamse Ouderenraad is het inspraak- en adviesorgaan van de Vlaamse Regering. Als platform van ouderenorganisaties en deskundigen brengt de Vlaamse Ouderenraad ervaringen, competenties en signalen van ouderen samen, om van daaruit de maatschappelijke slagkracht van ouderen te versterken en een samenleving te bevorderen die actief ouder worden voor iedereen mogelijk maakt.

De Vlaamse Ouderenraad ondersteunt en versterkt de inspraak van ouderen ook op lokaal vlak. Daartoe kreeg de Vlaamse Ouderenraad in 2015 een bijkomende erkenning als **partnerorganisatie ter ondersteuning van het inclusief lokaal ouderenbeleid en de beleidsparticipatie van ouderen**. Activiteiten in het kader van deze erkenning lanceert de Vlaamse Ouderenraad onder de noemer Vlaamse Ouderenraad · Lokaal.

Vanuit Vlaamse Ouderenraad · Lokaal bieden we diverse vormen van ondersteuning om **leden van lokale ouderenraden te inspireren, te motiveren en concrete handvatten te geven om lokaal mee aan de slag te gaan**.

In dit jaarverslag blikken we terug op de activiteiten en realisaties in het tiende werkjaar sinds de lancering van Vlaamse Ouderenraad · Lokaal.

- We ontwikkelden en lanceerden het vormingspakket 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig'.
- We lanceerden de digitale vorming 'Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente'.
- We hebben nieuwe vrijwilligers aangeworven. Via een driedaagse basisvorming en een terugkoommoment werden ze klaargestoomd voor de regionale vormingen.
- We ontwikkelden de 'Wegwijzer: ouderenraden uit de startblokken' om in 10 stappen een ouderenraad op te richten of nieuw leven in te blazen.
- De LABO's Ouderenbeleid werden in elke provincie georganiseerd. Het centraal thema was 'sociaal engagement'.
- We verspreidden de resultaten van de barometerbevraging over de werking van de ouderenraden 2022 -2023. Een deel van de resultaten focuste zich op de hersamenstelling van ouderenraden na de lokale verkiezingen van 2024.

- We zorgden voor kruisbestuiving tussen diverse ouderenraden, door een heleboel interessante artikels over lokale ouderenbeleidsparticipatie via Actueel en www.ouderenraden.be te verspreiden.

We willen hierbij iedereen bedanken die heeft bijgedragen tot de realisaties van de afgelopen periode. In het bijzonder danken we alle vrijwilligers die zich inzetten voor onze werking. Telkens opnieuw bewijzen jullie je als een sterke en gemotiveerde kracht voor de inspraak van ouderen in je gemeente!

2. Uitvoering beheersovereenkomst en jaarplan

2.1. Opleiding en begeleiding vormingsbegeleiders (train-de-trainer)

Situering in het jaarplan 2024-2025

In het voorbije werkjaar planden we acties om onze werking te bestendigen en continuïteit te voorzien. We wilden inzetten op het versterken van de bestaande vormingsploeg via individuele feedbackmomenten en groepsintervisie, met de uitrol van een lerend netwerk in het voorjaar van 2025 (actie 1.C). Daarnaast hadden we de ambitie om de groep van train-the-trainers uit te breiden met nieuwe vrijwillige vormingsbegeleiders, die in het voorjaar en zomer van 2024 zouden worden gerekruteerd (actie 1.A) en in het najaar een driedaagse basisopleiding volgen (actie 1.B), zodat ze begin 2025 kunnen worden ingezet als vormingsbegeleiders.

Evaluatie acties

1.A. Rekruteren van nieuwe vrijwillige vormingsbegeleiders

Als Vlaamse Ouderenraad willen we de ervaring en competenties van ouderen samenbrengen en inzetten om de maatschappelijke slagkracht van alle ouderen in Vlaanderen en Brussel te versterken. Dit om een samenleving te bevorderen die actief ouder worden mogelijk maakt. Vandaar spelen de vrijwillige vormingsbegeleiders die de Vlaamse Ouderenraad engageert een essentiële rol in het vormingsprogramma. Doorgaans gaat het om ouderen met ervaring in het lokale ouderenbeleid en/of de beleidsparticipatie van ouderen.

Onze vorige vormingsploeg bestond uit 5 vrijwilligers. Om de vormingsploeg opnieuw te versterken zijn we op zoek gegaan naar nieuwe vrijwillige vormingsbegeleiders, die ingezet worden vanaf 2025 voor het geven van de nieuwe regionale vormingen. Voor de nieuwe vrijwilligersoproep werden een wervingsfilmpje en een folder gemaakt. Deze info is te vinden op <https://www.ouderenraden.be/vormingsbegeleider>

We deden 19 kennismakingsgesprekken, waarvan 14 deelnemers effectief naar de basisopleiding doorstroomden. Zo'n kennismakingsgesprek is voor beide partijen belangrijk. De vrijwilliger kan zijn/haar verwachtingen en motivaties uiten. En ook onze organisatie kan op die manier beter inschatten of de vrijwilliger een goede match zal zijn en in welke mate er een intrinsieke motivatie is om betrokken te zijn, als katalysator, van ouderenbeleidsparticipatie. Door dit warme welkom te bieden voelt de vrijwilliger zich ook betrokken bij de organisatie.

1.B. Opleiden van nieuwe vrijwillige vormingsbegeleiders via de basisvorming

Een driedaagse basisvorming vond plaats aan de start van het train-de-trainertraject. Als de kandidaat-vormingsbegeleiders instappen, hebben ze allemaal een uiteenlopende achtergrond met al dan niet ervaring in inspraak en participatie van ouderen. De basisvorming dient ervoor om de neuzen in dezelfde richting te krijgen. Ze focust zich zowel op kennis van ouderenbeleidsparticipatie als op het aanscherpen van vaardigheden en attitude om vorming te geven.

1. De toekomstige vormingsbegeleiders leren er wat ouderenbeleidsparticipatie inhoudt op de verschillende niveaus (lokaal, regionaal, Vlaams,..). Ze scherpen hun didactische vaardigheden aan om de vormingen te kunnen geven. Ze leren ook over het wetgevend kader van ouderenbeleidsparticipatie.

2. Gesterkt met deze basisopleiding kunnen de vormingsbegeleiders aan de slag. De afgelopen basisopleiding vond plaats op 2/10/2024, op 4/11/2024 en op 26/11/2024. De vormingsdagen zijn interactief. Medewerkers van de Vlaamse Ouderenraad en externe lesgevers, zoals een medewerker van VVSG, delen hun expertise tijdens de basisopleiding met de vormingsbegeleiders. Er wordt ook gewerkt met presentaties en een werkboek, zodat de vormingsbegeleiders de achtergrondinformatie kunnen blijven raadplegen.

We evalueerden ook de driedaagse basisvorming bij de deelnemers via een vragenlijst. Daaruit bleek dat de deelnemers vonden dat ze een interessant overzicht kregen van de structuur van hoe ouderenbeleidsparticipatie gebeurt. Ook de toelichting van de VVSG viel in de smaak en was voor velen vernieuwend. Tijdens de vorming werd ook aandacht besteed aan de didactische vaardigheden van de vormingsbegeleiders. Hierbij gaven de deelnemers aan dat ze vooral het praktisch oefenen belangrijk vonden.

Enkele quotes van deelnemers:

“Het is fijn om contacten te leggen en af te stemmen met andere deelnemers. De vorming geeft een duidelijk beeld van de samenstelling/structuur van de Vlaamse Ouderenraad en van de samenwerking met de VVSG.” (Linda)

“Leuk om te zien dat er nog zoveel enthousiaste senioren zijn, welke zich willen inzetten om onze seniorenraden te ondersteunen en nieuwe wegen te laten ervaren. Het leren van elkaar was zeker positief.” (Guido)

1.C. Organisatie van een lerend netwerk voor intervisie voor vrijwillige vormingsbegeleiders

In het voorbije werkjaar zetten we stappen richting de uitbouw van een lerend netwerk voor onze vrijwillige vormingsbegeleiders. Op 19/05/2025 en 27/05/2025 kregen zij een opleiding rond het

vormingspakket 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig'. Deze vorming werd ontwikkeld met actieve betrokkenheid van zowel bestaande als nieuwe vrijwilligers.

De basisopleiding in het najaar 2024 viel samen met het traject rond de inhoudelijke voorbereiding van het nieuwe vormingspakket, waardoor we ook input konden vragen aan de nieuwe vormingsbegeleiders. Hun ervaringen en suggesties werden meegenomen, wat bijdroeg aan de kwaliteit en relevantie van het materiaal. Voor de Vlaamse Ouderenraad · Lokaal konden we zo ook hun ervaringen valoriseren.

Om vormingsbegeleiders optimaal te ondersteunen bij het geven van vormingen aan RPO's en regionale afdelingen van ouderenverenigingen, voorzagen we een lessenspakket, verrijkt met notities en achtergrondinformatie, en een document met te gebruiken werkvormen tijdens de vorming en een tijdsindicatie. Daarnaast worden de vormingsbegeleiders actief begeleid: bij elke vorming is er een aanspreekpersoon aanwezig, meestal een regionale medewerker van de Vlaamse Ouderenraad, die tips en feedback geeft om hun vormingsvaardigheden verder te ontwikkelen. Deze aanpak draagt bij aan een lerend netwerk waarin vormingsbegeleiders van elkaar leren en hun expertise versterken.

2.2. Vormingsprogramma Vlaamse Ouderenraad · Lokaal

Situering in het jaarplan 2024-2025

Voor het voorbije werkjaar planden we de verdere uitbouw van ons vormingsaanbod voor vrijwilligers die lokaal actief zijn rond ouderenbeleidsparticipatie. In voorbereiding op de hersamenstelling van de lokale ouderenraden na de verkiezingen van 2024, werd gestart met de ontwikkeling van een nieuwe vorming voor zowel nieuwe als ervaren leden. De inhoudelijke en didactische uitwerking van deze nieuwe vorming (actie 2.A) gebeurt in samenspraak met de doelgroep en werd voorzien in het lopende werkjaar.

Daarnaast werd ingezet op de evaluatie van het huidige vormingsprogramma (actie 2.B), met aandacht voor inhoud, vorm, beschikbaarheid van materiaal en aansluiting bij diverse doelgroepen. Hierbij werd ook verkend of meer maatwerk mogelijk en wenselijk is.

Tot slot planden we om proactief in te zetten op kruisbestuiving tussen de werking van Vlaamse Ouderenraad · Lokaal en de ondersteuning van RPO's en ISO's (actie 2.C). Via interne afstemming tussen collega's gingen we workshops ontwikkelen die zowel lokaal als regionaal inzetbaar zijn, met oog voor inhoudelijke samenhang en gedeelde expertise.

Evaluatie acties

2.A. Ontwikkelen (inhoudelijke en didactische uitwerking) van een nieuwe vorming voor leden van ouderenraden

Vlaamse Ouderenraad · Lokaal biedt vormingen aan voor leden van lokale ouderenraden. We richten hiervoor een *peergroep* op van ervaren vrijwilligers (zie punt 1.1), die betrokken zijn bij of voeling hebben met het lokaal ouderenbeleid. Zij geven deze vormingen aan deelnemers van verschillende regionale platformen ouderenbeleidsparticipatie (RPO's) en regionale afdelingen van ouderenverenigingen.

Doorheen de jaren ontwikkelde Vlaamse Ouderenraad · Lokaal vormingen over allerhande actuele thema's. Deze vormingen ondersteunen de lokale ouderenraden om hun adviserend en beleidsbeïnvloedend werk nog krachtiger te maken. De vormingen worden ontwikkeld door Vlaamse Ouderenraad · Lokaal, telkens in samenwerking met ouderen, medewerkers van ouderenverenigingen en externe deskundigen.

Tot nog toe ontwikkelden we volgende vormingspakketten:

- Aan de ouderenweek 'Cultuur verbindt!' (2017), koppelden we een vorming over lokale cultuurparticipatie.
- In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen (2018) boden we een vorming over memoranda aan.
- Als reactie op de nieuwe samenstelling van heel wat lokale ouderenraden (2019), boden we een vorming rond advieswerk en beleidsbeïnvloeding op maat van nieuwe leden aan.
- Vertrekkend vanuit de oproep tot actie rond dementievriendelijke gemeenten gelanceerd door VVSG, ontwikkelden we een vorming over dementievriendelijke gemeenten. (2020 – 2022)
- 'Wat kan een gemeente doen om de woonsituatie van ouderen te verbeteren?', was de centrale vraag in de (digitale) vorming rond wonen. (2021)
- In aanloop naar de lokale verkiezingen van oktober 2024 maakten we de vorming 'Ouderen verkiezen inspraak in 2024'. Hierin nemen we de initiatieven onder de loep die ouderenraden kunnen opnemen n.a.v. de verkiezingen.

Onze nieuwste vorming 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig' (2025) start vanuit de dromen voor de toekomst die ouderenraden hebben.

De vorming zorgt ervoor dat de stem van ouderen nog luider kan weerklinken in steden en gemeenten. We geven tools en inspiratievoorbeelden om ouderenraden meer zichtbaar te maken. Zo ontdekken de deelnemers de kracht van een gedragen ouderenraad, hoe samenwerken een sleutel tot succes kan zijn en wat communicatie en promotie kunnen betekenen. Er is ook veel ruimte om onderling ervaringen uit te wisselen.

De vorming 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig' vormt ouderenraden, zodat ze:

- de uitdagingen om hun eigen raad toekomstbestendig te maken in kaart kunnen brengen
- actief aan de slag kunnen gaan met de nieuwe inzichten die ze hebben opgedaan, en hefboomen vinden voor uitdagingen waar de raad voor staat
- openstaan voor informatie-uitwisseling met andere lokale ouderenraden
- op een open en constructieve manier in gesprek kunnen gaan met hun lokaal bestuur en andere partners

Traject ontwikkeling nieuwe vorming

Verkenning: bepalen focus

In 2024 organiseerden we een verkenning van het thema. Daartoe werd een werkgroep opgericht binnen de commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie. Bij deze werkgroep waren leden van de commissie aangesloten, alsook verschillende vormingsbegeleiders.

Allereerst werd de **focus** van de vorming bepaald. Drie bouwstenen staan in de kijker:

- Bouwsteen 1: de kracht van een gedragen ouderenraad
- Bouwsteen 2: samenwerken als sleutel tot succes
- Bouwsteen 3: de geheimen van sterke communicatie

Inhoudelijke uitwerking vorming

We werkten de vorming inhoudelijk verder uit, en zijn op zoek gegaan naar sterke praktijkvoorbeelden, die we meenamen in de vorming. Vervolgens werden drie video's gemaakt van de sterke praktijken.

Tina (lokaal medewerker ouderenbeleid Mechelen), Marc (schepen ouderenbeleid Bocholt) en Marijke (directeur Vlaamse Ouderenraad) laten de deelnemers [via deze video](#) de meerwaarde van echte inspraak en participatie ontdekken. Ze geven ook inzicht in de sleutelrol van een lokale ouderenraad.

Seniorenraad district Ekeren heeft meer impact door een goede samenwerking. [In deze video](#) nemen schep en ouderenbeleid Annemie, ouderenconsulent Kim en voorzitter ouderenraad Guido nemen je mee doorheen hun aanpak.

In Poperinge weten ze als geen ander hoe je communicatie strategisch inzet om mensen te bereiken en te inspireren. In [deze video](#) nemen Alexander (medewerker ouderenbeleid), Monique (voorzitter ouderenraad) en Loes (schep en ouderenbeleid) nemen je mee doorheen hun aanpak.

Try-out + opleiding vormingsbegeleiders

Op 5/05 vond een try-out plaats, waarop feedback werd gegeven op de voorgestelde inhoud. Op 19/05 en 27/05 werden de vormingsbegeleiders opgeleid, zodat zij de vorming konden overbrengen aan de RPO's en de regionale afdelingen van ouderenverenigingen. Er werd voor hen een PowerPointpresentatie voorzien met notities en een document met werkvormen en tijdsindicatie. Zo kunnen ze zorgeloos aan de slag met de vorming.

Uitrol vormingsmomenten 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig'

We gaven in juni 2025 vijf vormingen **'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig'** voor verschillende RPO's.

Hieronder zie je de planning:

DATUM	AANVRAGER	VORMING
12/06/2025	RPO Antwerpen-Zuid	Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig
16/06/2025	RPO Hageland	Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig
16/06/2025	RPO Vlaamse Ardennen	Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig
16/06/2025	RPO Mechelen	Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig
19/06/2025	RPO Limburg Zuid	Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig

In het najaar van 2025 wordt de uitrol van deze vorming verder geconcretiseerd. Er zijn momenteel nog 18 vormingsmomenten gepland.

Digitale vormingen

Het bestaand fysiek vormingsprogramma richt zich naar RPO en verenigingen. Regelmatig kwam er de vraag om de vormingen voor iedereen ter beschikking te stellen. Ook andere leden van ouderenraden hadden interesse de vorming te volgen. Of soms paste dag en tijdstip niet.

Om aan deze vraag tegemoet te komen werkten we als testcase een vorming digitaal uit. Het gaat over de vorming 'Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente'. Het voordeel is dat iedereen met interesse de vorming digitaal kan doorlopen op eender welk tijdstip. Een ander voordeel is dat de vorming op die manier tot bij de lokale ouderenraden geraakt, zonder afhankelijk te zijn van het RPO-lid dat moet zorgen voor doorstroming van de vorming naar het lokale niveau.

In 2022 werd de vorming 'Dementievriendelijke gemeenten' ontwikkeld door Vlaamse Ouderenraad · Lokaal om op RPO-niveau te geven aan lokale ouderenraden. Deze vorming blijft brandend actueel en daarom werd gekozen om deze te actualiseren, en in een nieuw jasje digitaal jasje te steken. Iedereen kan vanaf nu de vorming digitaal doorlopen en zoveel raadplegen als ze willen [via deze link](#).

In de eerste twee maanden na de lancering in juni 2025 hadden we een 200-tal bezoekers voor deze vorming. We merken dat er nieuwgierigheid is van diverse profielen, zowel van professionals (schepenen, medewerkers lokale dienstencentra, maatschappelijk werkers...) als van vrijwilligers uit ouderenraden. Gezien we enkel over een basislicentie van het digitale programma beschikken hebben we geen inzage in hoe ver iemand de vorming doorloopt.

Proces vorming

De fysieke vorming uit 2022 diende als basis voor de digitale vorming. De werkvormen werden aangepast naar een digitale versie. Ook de inhoud werd geactualiseerd.

Wij hebben deze opgemaakt met als doelgroep leden van lokale ouderenraden en ouderenverenigingen, maar we schatten in dat ook bepaalde professionals dit zullen appreciëren en willen volgen en mogelijks inzetten in hun ondersteuning / werking.

2.C. Proactief inzetten op interne kruisbestuiving tussen alle betrokkenen rond lokale ouderenbeleidsparticipatie

Intern is er een nauwe samenwerking tussen de medewerker lokaal en de regionale medewerkers ouderenbeleidsparticipatie (RMO's). Er is een recurrent wekelijks overleg, waarop we met elkaar afstemmen. Op maandelijkse basis is er een intern overleg 'Kruisbestuiving', waarbij zowel de collega's van team lokaal zijn betrokken als de andere teams (zoals beleid, communicatie...) van de Vlaamse Ouderenraad.

Wat de opmaak van de vorming rond toekomstbestendigheid betreft, hebben we ook uitgereikt naar de interregionale stuurgroepen ouderenbeleidsparticipatie (ISO's). We hebben hun kritische stem meegenomen in de vorming. Ad hoc worden werkgroepen opgericht om zo ook bottom-up initiatieven vanuit de lokale ouderenraden zelf te kunnen integreren.

2.3. LABO's Ouderenbeleid (uitwisselingssessies i.s.m. VVSG en VUB)

Situering in het jaarplan 2024-2025

We hadden de ambitie om in het komende werkjaar, samen met VVSG en VUB, opnieuw LABO's Ouderenbeleid te organiseren. In plaats van twee centrale studiedagen, kozen we ervoor om in het voorjaar van 2025 vijf LABO's uit te rollen – één in elke provincie – waarbij we telkens 35 deelnemers willen bereiken (actie 3.A). Tijdens deze LABO's brengen we lokale ouderenraden, lokale besturen en academici samen rond actuele uitdagingen in het ouderenbeleid, met als doel gezamenlijke visievorming, perspectiefuitwisseling en het delen van inspirerende praktijken.

Daarnaast hadden we de ambitie om de voorbije LABO's grondig te evalueren (actie 3.B). Deze evaluatie dient niet alleen om aandachtspunten mee te nemen naar de volgende edities, maar ook om op basis van input van deelnemers nieuwe centrale thema's voor de LABO's te bepalen.

Evaluatie acties

3.A. Organisatie van vijf LABO's voorjaar 2025, waarbij we 35 deelnemers bereiken per provincie

Een sterke wisselwerking tussen lokale ouderenraden, lokale ambtenaren ouderenbeleid en schepenen voor ouderen heeft onmiskenbaar een positieve invloed op de kwaliteit van het lokaal ouderenbeleid. Tegelijk merken we dat de wederzijdse verwachtingen tussen die drie partners soms uiteenlopen, of dat ze anders tegen bepaalde aspecten van beleidsparticipatie aankijken. Met deze realiteit gaan we in de LABO's constructief aan de slag. Samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) brengen we de drie kernactoren samen voor ervaringsuitwisseling, waarbij de medewerkers van Society and Ageing Research Lab (SARLab - Vrije Universiteit Brussel) de nodige wetenschappelijke onderbouwing aanreiken.

In de LABO's Ouderenbeleid combineren we interactieve werkvormen en uitwisselings-momenten met theorie en inhoud. Experts van de Vrije Universiteit Brussel zijn op onze LABO's aanwezig om het LABO inhoudelijk in goede banen te leiden. Zij geven de deelnemers theorie en een duidelijke

inhoudelijke uitleg over het gekozen thema. Ook resultaten van onderzoeken van de VUB worden vaak toegelicht.

Daarnaast krijgen deelnemers ook de kans om van elkaar bij te leren via gesprekstafels. Zo worden er vaak open vragen gesteld, waar deelnemers de kans krijgen om goede praktijken, valkuilen en hefboomen gelinkt aan het thema door te spreken in groep. Er zijn ook heel wat momenten waarop deelnemers in kleine groepjes met elkaar brainstormen, en zo info met elkaar uitwisselen. Op die manier leren

deelnemers elkaar ook kennen, en kunnen ze gegevens uitwisselen. Vlaamse Ouderenraad en VVSG leiden het geheel in goede banen.

De LABO's werden deze editie substantieel uitgebreid. In elke Vlaamse provincie vond er één plaats – i.p.v. 2 per jaar – met als centrale thema 'Sociaal engagement'. Sociaal engagement is een uitgebreid en veelzijdig thema. Daarom kozen we ervoor om per locatie met subthema's te werken.

- Donderdag 20 maart 2025 – Gent (Oost-Vlaanderen): We zoomden in op het Civex-project over sociale uitsluiting en diversiteit. Wie neemt vaak of wie neemt minder vaak een engagement op? Welke drempels zijn er? We dachten samen na hoe we die op lokaal niveau kunnen vermijden. Spreker: Toon Vercauteren
- Donderdag 3 april 2025 – Leuven (Vlaams-Brabant): We gingen dieper in op Compassionate Communities. Dit zijn gemeenschappen die kennis en capaciteit hebben om om te gaan met ziekte, verlies, sterven en dood. Hoe komen we daar? En hoe kunnen burgers de handen in elkaar slaan om ermee aan de slag te gaan? Spreker: Hanne Bakelants
- Donderdag 24 april – Hasselt (Limburg): We zoomden opnieuw in op het Civex-project over sociale uitsluiting en diversiteit. Spreker: Bas Dikmans
- Donderdag 8 mei – Antwerpen (Antwerpen): We gingen opnieuw dieper in op Compassionate Communities. Spreker: Bert Quintiens
- Donderdag 22 mei – Brugge (West-Vlaanderen): Het onderzoek Lonely planet stond centraal. Dit zoomt in op de relatie tussen eenzaamheid en de rol van de buurt. Welke elementen van een buurt gaan eenzaamheidsgevoelens tegen en welke versterken ze net? Hoe kunnen we eenzaamheid op buurtniveau aanpakken? Spreker: Freya Hausermans

Over alle LABO's heen verwelkomden we 163 deelnemers.

3.B. Evaluatie en optimalisatie van LABO's

De LABO's werden voor het eerst per provincie georganiseerd. Dit zorgde ervoor dat meer mensen konden deelnemen en dat ook gemeenten die we voordien niet bereikten zich aansloten. De ruime tijd voor uitwisseling valt bij veel gemeenten in de smaak. Zo leren ze bij over wat er over het muurtje gebeurt, maar tegelijk ook nabij hun eigen werkdomein. Ze realiseren zich dat er gemeenschappelijke vragen en uitdagingen heersen en leren van elkaar hoe ermee om te gaan.

Naar de volgende kandidatuur toe willen we ons daarom engageren om opnieuw samen met de VVSG deze LABO's Ouderenbeleid te laten doorgaan in elke provincie.

"Ik vond het heel interessant en het bevestigde een aantal zaken die ik ook binnen de ouderenraad van Bilzen-Hoeselt al had opgemerkt. Er werd veel aandacht besteed aan het bereiken van ouderen met een migratieachtergrond en ouderen uit wijken met een gemiddeld lagere sociaaleconomische status. Dat is een uitdaging voor heel wat ouderenraden, in Limburg maar ook daarbuiten. Via diverse activiteiten en soorten engagement, kunnen we verschillende groepen van ouderen samenbrengen. Van samen koken tot samen over de dood en rouw praten. Dergelijke universele thema's gaan iedereen aan en kunnen ons toelaten om bruggen te bouwen tussen ouderen met uiteenlopende achtergronden en een brede groep te motiveren om sociaal engagement op te nemen binnen hun stad of gemeente."

Geert Koninckx, voorzitter ouderenraad Bilzen-Hoeselt

2.4. Barometer

Situering in het jaarplan 2024-2025

We hadden de ambitie om via de tweejaarlijkse barometer de evoluties binnen lokale ouderenbeleidsparticipatie in kaart te brengen. In het voorjaar van 2024 werd een nieuwe editie gelanceerd, met een focus op de toekomst van lokale ouderenraden na de verkiezingen. Tijdens het werkjaar 2024-2025 verwerken we de resultaten van deze bevraging (actie 4.A), zodat ze kunnen bijdragen aan de versterking van lokale werking en beleidsvorming. Daarnaast hadden we de ambitie om een communicatieplan op te maken en uit te voeren (actie 4.B), zodat de resultaten breed bekendgemaakt worden en hun weg vinden naar lokale ouderenraden, stakeholders en andere

belanghebbenden. Hiervoor zetten we in op de communicatiekanalen van de Vlaamse Ouderenraad, zoals het magazine Actueel, ouderenraden.be en sociale media. Tot slot voorzien we in het voorjaar van 2025 de publicatie van een uitgebreid rapport met bevindingen en aanbevelingen, inclusief regionale uitsplitsing (actie 4.C).

Evaluatie acties

4.A. Verwerking van de resultaten van de Barometer

De barometer is een unieke bevraging, verspreid over heel Vlaanderen. Met de barometer brengt Vlaamse Ouderenraad · Lokaal de noden en evolutie van de werking van lokale ouderenraden in kaart. De resultaten geven een aantal trends weer over welke ondersteuningsmogelijkheden lokale ouderenraden verkiezen. Vlaamse Ouderenraad · Lokaal zet deze resultaten in bij de uitwerking van de werkinstrumenten ter ondersteuning van het lokaal ouderenbeleid.

We verspreidden deze bevraging via e-mail naar alle voorzitters van de ouderenraden en de voorzitters van de RPO's. De respondenten konden tussen januari en april 2024 hun antwoorden bezorgen. We ontvingen in totaal van 204 lokale ouderenraden een antwoord op deze bevraging, wat 22,16% hoger ligt in vergelijking met de voorgaande barometer. Dit opvallend hogere percentage aan respondenten is te verklaren door de doorgedreven samenwerking met de regionale medewerkers ouderenbeleidsparticipatie (RMO's) van de Vlaamse Ouderenraad. We konden nu voor de eerste keer door de aanwezigheid van de RMO's expliciet het belang van deze input voor de werking en ondersteuning van de Vlaamse Ouderenraad benadrukken.

De vragen van de barometer sloegen op de werking van lokale ouderenraden in de jaren 2022 en 2023. We bevroegen:

- Het programma van de ouderenraden in 2022 en 2023
- De ervaren ondersteuning van ouderenraden zowel op lokaal, regionaal als Vlaams niveau
- Hun visie op de toekomst van de werking van de ouderenraden na de lokale verkiezingen
- De vormingsnoden

Elke barometer bevat per editie, naast een set van recurrente vragen, een specifieke veranderende focus. Omdat we in oktober 2024 naar de stembus trekken voor de lokale verkiezingen, focuste de meest recente barometerbevraging op de voorbereiding op en de hersamenstelling van ouderenraden na de verkiezingen in 2024.

4.B. Communicatieplan opmaak en uitvoering m.b.t. bekendmaking van de resultaten

We communiceerden heel breed over de resultaten van de barometer. We wijden in Actueel een artikel aan de resultaten van de recurrente vragen, alsook een ander artikel over de specifieke focus. Het rapport werd gecommuniceerd via Actueel, ouderenraden.be, de sociale media, ...

Op ouderenraden.be werd een dossier aangemaakt:

- [Impact van de lokale verkiezingen op de lokale ouderenraden](#)
- [Programma's, ondersteuning en uitdagingen](#)

Via onze sociale mediakanalen werd een filmpje gepost die enkele opvallende resultaten weergeeft. Je vindt het filmpje [hier](#).

4.C. Publicatie van het integrale rapport

Het rapport is publiek beschikbaar via www.ouderenraden.be/publicatie/barometers en werd sinds de lancering 483 keer geraadpleegd. Naast de vrije online ter beschikking stelling werd het rapport ook gedeeld via de nieuwsbrief van de Vlaamse Ouderenraad, die een bereik heeft van meer dan 6.000 lezers. De artikels op ouderenraden.be over de barometer werden 923 keer bekeken.

Het rapport bestaat uit twee delen:

- Deel 1 bevat algemene cijfers en inzichten over de werking, noden en toekomstverwachtingen van lokale ouderenraden.
- Deel 2 biedt een regionale uitsplitsing per RPO en ISO, waardoor lokale besturen en adviesraden gericht aan de slag kunnen met de resultaten.

2.5. Website ouderenraden.be

Situering in het jaarplan 2024-2025

De website ouderenraden.be bleef ook in het voorbije werkjaar het voornaamste communicatiekanaal naar lokale ouderenraden, schepenen en ambtenaren. Het bevat communicatiemateriaal en inhoud op maat van deze doelgroep.

Voor dit werkjaar hadden 2 acties voorzien: het bestendigen van de website www.ouderenraden.be en kruisbestuiven met communicatiekanalen van Vlaamse Ouderenraad, en het verder optimaliseren van deze website.

OUDERENRADEN.BE

Inspiratie voor en door lokale ouderenraden

5.A. Bestendigen van de website www.ouderenraden.be en kruisbestuiven met communicatiekanalen van Vlaamse Ouderenraad

De website wil de zichtbaarheid van de vele initiatieven van lokale ouderenraden versterken, de uitwisseling van goede praktijken tussen ouderenraden stimuleren, en mensen in ouderenraden informeren.

De website:

- houdt bezoekers op de hoogte van actuele info over het lokaal ouderenbeleid.
- biedt achtergrondinfo, tips en tools om werk te maken van een lokaal ouderenbeleid.
- biedt inspirerende praktijkvoorbeelden vanuit het werkveld van de lokale ouderenraden.
- biedt de mogelijkheid om te reageren op artikels, kennis te delen en expertise op te bouwen.

Tussen september 2024 en augustus 2025 kende [ouderenraden.be](http://www.ouderenraden.be) in totaal 16.538 unieke bezoekers, wat een substantiële daling is in vergelijking met het vorige werkjaar. Dat is echter voornamelijk te verklaren door de organisatie van de Trefdagen in het voorjaar van 2024: inschrijvingen en informatiedeling van deze vijf evenementen verliepen via [Ouderenraden.be](http://www.ouderenraden.be), wat voor heel wat extra beweging op de website zorgde.

Kort geschetst een overzicht van wat de website biedt:

- De website plaatst artikels 'in de kijker', waarin goede praktijken en interessante thema's voor het lokale ouderenbeleid worden uitgediept. Het afgelopen jaar schreven we 18 nieuwe artikels.
- De website biedt verder een inspiratiedatabank. Daarin worden praktijken kort en bondig geschetst. Het afgelopen jaar 17 nieuwe praktijken toevoegden.
- De website biedt dossiers rond een bepaald thema, waar we verschillende inzichten rond dit thema bundelen. We maakten afgelopen jaar 2 dossiers aan en volgden 2 dossiers verder op.

In de kijker

Hieronder vind je een greep uit het nieuwe aanbod van 18 artikels in de kijker. Alle artikels vind je terug via <https://www.ouderenraden.be/in-de-kijker> :

Werking ouderenraden	<ul style="list-style-type: none">• De barometerresultaten voor lokale ouderenraden zijn bekend!<ul style="list-style-type: none">○ Resultaten barometerbevraging: deel 1○ Resultaten barometerbevraging: deel 2• Ambitieuus advies stimuleert ommekeer in de beeldvorming over ouderen• “Alle beleidsmakers, van de Dorpstraat tot de Wetstraat, moeten een klimaat scheppen waarin ouderen burgers kunnen participeren• In 10 stappen een ouderenraad oprichten of nieuw leven inblazen• Maak kennis met onze regiomedewerkers• Door wijkgericht te werken, stromen verschillende noden en behoeften door.• “We willen het negatieve beeld rond ouder worden doorbreken”
Mobiliteit en toegankelijkheid	<ul style="list-style-type: none">• Op weg naar meer toegankelijke mobiliteit in Vlaanderen
Welzijn en sociaal contact	<ul style="list-style-type: none">• Terugblik op onze LABO's Ouderenbeleid
Sport & bewegen	<ul style="list-style-type: none">• Met vertrouwen de fiets op ook op latere leeftijd
Zorg & gezondheid	<ul style="list-style-type: none">• Dementievriendelijke gemeenten in opmars

Inspiratiedatabank

Afgelopen jaar voegden we 17 nieuwe sterke lokale praktijken toe in de inspiratiedatabank. Alle artikels vind je terug via <https://www.ouderenraden.be/inspiratiedatabank>

Thema's waarrond ouderenraden werkte waren o.a. gericht op:

- De lokale verkiezingen
- Beeldvorming

- Dementie
- Vrijwilligerswerk
-

Dossiers

We zetten afgelopen jaar ook in op het maken van dossiers rond een bepaald thema. In een dossier bundelen we verschillende inzichten en geven verschillende inspiratievoorbeelden rond een afgebakend thema.

De nieuwe dossiers:

- In navolging van de [barometer werd een dossier opgemaakt met de resultaten](#)
- Het [dossier rond dementievriendelijke gemeente](#) geeft enkele interessante praktijken weer op vlak van dementievriendelijkheid in steden en gemeenten

Opvolging vorige dossiers:

- Gelet op de lokale verkiezingen maakten we het dossier 'Ouderenraden bereiden zich voor op de lokale verkiezingen 2024. Dit dossier had 300 weergaven.
- Het dossier rond de Hoppin-punten kende 74 weergaven

Je vindt de volledige lijst van alle artikels, praktijken en dossiers op www.ouderenraden.be

Actueel

De kruisbestuiving met de communicatiekanalen van de Vlaamse Ouderenraad werd ook doorlopend gerealiseerd. De werking van Vlaamse Ouderenraad · Lokaal kreeg aandacht in elke editie van het magazine van de Vlaamse Ouderenraad, Actueel.

Volgende artikels werden gepubliceerd:

- [Van de Dorpsstraat tot de Wetstraat moet er een klimaat zijn waarin oudere burgers kunnen participeren: een kader rond ouderenbeleidsparticipatie.](#) (Jaargang 25.4, oktober 2024)
- Aankondiging LABO Ouderenbeleid over sociaal engagement (Jaargang 25.4, oktober 2024)
- Impact van de lokale verkiezingen op de lokale ouderenraden. [Resultaten barometerbevraging deel 1.](#) (Jaargang 26.1, januari 2025)
- Schrijf je nu in voor de LABO's Ouderenbeleid (Jaargang 26.1, januari 2025)

- Dementievriendelijke gemeenten in opmars. [Dossier 'dementievriendelijke gemeenten'](#). (Jaargang 26.1, januari 2025)
- Drie ouderenraden zetten beeldvorming hoog op de agenda (Jaargang 26.1, januari 2025)
- In 10 stappen een ouderenraad oprichten of nieuw leven inblazen? Zo begin eraan? [Gloednieuwe wegwijzer](#). (Jaargang 26.1, april 2025)
- Programma, ondersteuning en uitdagingen van lokale ouderenraden. [Resultaten barometerbevraging deel 2](#) (Jaargang 26.2, april 2025)
- [Vraag de nieuwe vorming aan](#): Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig (Jaargang 26.2, april 2025)
- Samen voor een sterker sociaal engagement bij ouderen. [Terugblik op onze Labo's Ouderenbeleid](#). (Jaargang 26.3, juli 2025)
- [Digitale vorming 'Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente'](#). (Jaargang 26.3, juli 2025)

Via de tweewekelijkse nieuwsbrief van de Vlaamse Ouderenraad – met een bereik van zo’n 6.000 lezers – worden de activiteiten van Vlaamse Ouderenraad · Lokaal opgenomen, zoals de vormingen, de LABO’s en diverse nieuwe artikels ‘in de kijker’ vanop ouderenraden.be, wat extra aandacht genereerde voor de content op deze website.

Ook via de sociale media ([Facebook](#), [LinkedIn](#)) houden we mensen op de hoogte van wat er reilt en zeilt binnen Vlaamse Ouderenraad · Lokaal.

5.B. Optimaliseren van de website

Hoewel er wegens budgettaire redenen geen fundamentele wijzigingen of structurele updates aan onze website zijn doorgevoerd het voorbije jaar, wordt deze wel actief gemonitord om de gebruiksvriendelijkheid en functionaliteit te waarborgen. Enkele gerichte aanpassingen werden uitgevoerd. Zo verwijst het formulier om op de hoogte te blijven van nieuws voortaan naar onze algemene nieuwsbrief, waarin al geruime tijd ook het nieuws van Lokaal geïntegreerd is, en werd een technisch probleem met het formulier *Fier op je ouderenraad* opgelost.

Om de website toekomstbestendig te maken en optimaal te laten aansluiten bij de noden van onze doelgroep, is er nood aan meer fundamentele financiering hiervoor.

2.6. Bundel 'Opstart lokale ouderenraden'

Situering in jaarplan 2024-2025

We planden voor het voorbije werkjaar vooraf om ouderen die gemotiveerd zijn om een lokale ouderenraad op te richten, te ondersteunen met een inspirerende en toegankelijke bundel. Niet elke stad of gemeente beschikt over een ouderenraad, terwijl er wel engagement aanwezig is. Daarom hadden we de ambitie om in een cocreatief proces, samen met ouderen en bestaande raden, een bundel op te maken die concrete handvatten biedt voor het opstarten van een lokale ouderenraad (actie 6.A). Deze bundel focust niet op één ideaal traject, maar biedt illustraties en inspiratie, ook voor raden die na de verkiezingen heropstarten.

We voorzagen dat de bundel in het najaar van 2024 werd opgemaakt en begin 2025 digitaal beschikbaar gesteld zou worden via de website ouderenraden.be (actie 6.B). Om de informatie en inspiratie breed te verspreiden, zetten we in op diverse communicatievormen, waaronder sociale media, nieuwsbrieven en het magazine van de Vlaamse Ouderenraad (actie 6.C).

Evaluatie acties

6.A. In een cocreatief proces de inhoud van de bundel opmaken.

De inhoud van deze publicatie werd samen met leden van de commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie en leden van diverse ouderenraden in Vlaanderen samengesteld. We maakten in de schoot van de commissie een werkgroep op, die vanuit hun praktijkervaring suggesties gaven over welke informatie relevant is voor opstartende ouderenraden of ouderenraden die hun werking willen versterken. Ook op de commissievergaderingen zelf werd regelmatig teruggekoppeld over de publicatie

We doopten de bundel om tot Wegwijzer. De Wegwijzer werd voorzien van een frisse lay-out met professionele beelden. Voor de fotoshoot konden we rekenen op leden van lokale ouderenraden als figuranten.

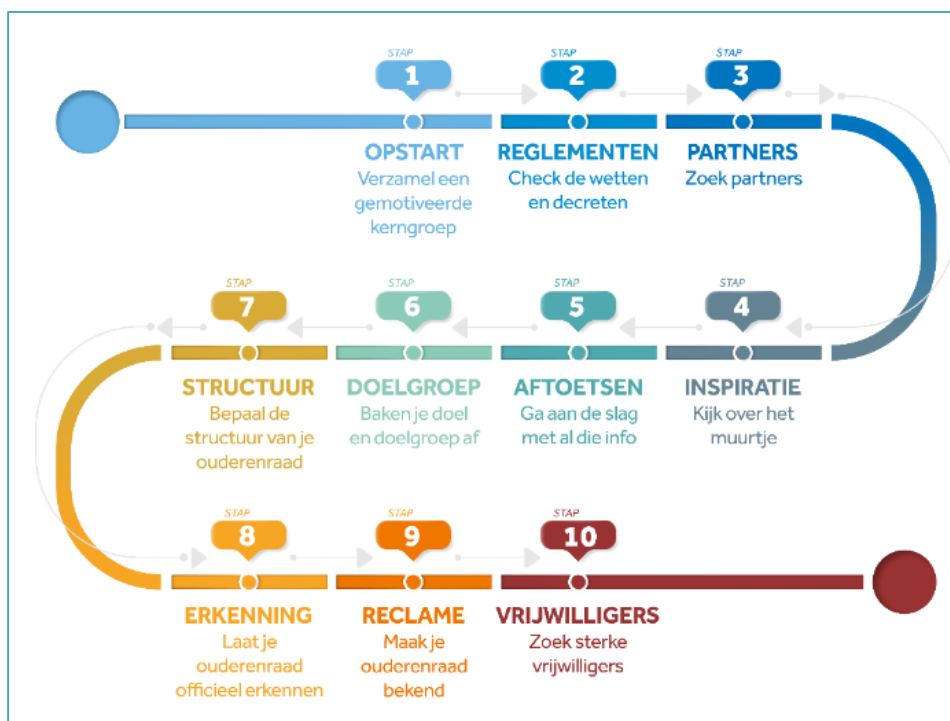
6.B. Beschikbaar stellen van een digitale versie van de bundel.

Om tegemoet te komen aan de vele vragen van lokale ouderenraden rond het opstarten of versterken van hun werking, planden we de ontwikkeling en publicatie van een digitale brochure: *Wegwijzer: Ouderenraden uit de startblokken*. Deze brochure werd in maart 2025 online beschikbaar gesteld

via www.ouderenraden.be, en kende sindsdien 1.769 weergaven, waarvan 1.095 unieke actieve gebruikers.

De Wegwijzer is bedoeld voor geëngageerde inwoners, gemeentemedewerkers en lokale beleidsmakers, en biedt in vijf hoofdstukken concrete informatie en inspiratie:

1. Ouderenraden onder de loep – Wat is een ouderenraad, wie kan deelnemen en wat is de meerwaarde?
2. In 10 stappen naar een lokale ouderenraad – Een praktisch stappenplan met voorbeelden uit de praktijk.

3. Aan de slag – Oproep tot het delen van goede voorbeelden en aanvullende bronnen.
4. Decreten en wetten op een rijtje – Juridisch kader rond lokale adviesraden en ouderenbeleid.
5. Ondersteuning op verschillende niveaus – Overzicht van ondersteuning door lokale besturen, de Vlaamse Ouderenraad en de Vlaamse overheid.

6.C. Diverse communicatievormen inzetten om de informatie en inspiratie te verspreiden.

Er werd een [communicatiepakket](#) uitgewerkt met:

- Kant-en-klare teksten voor artikels, nieuwsbrieven, social media en websites
- Afbeeldingen/posters
- Visuals en filmpjes voor sociale media
- E-mailbanner

Via het communicatiepakket kunnen lokale besturen en ouderenraden de Wegwijzer mee verspreiden. Het werd verspreid via toelichtingen op de commissie LOB en in alle RPO's en ISO's. We schakelden bovendien platformen zoals de Wakkere Burger in en we contacteerden alle Vlaamse schepenen en ambtenaren rond ouderenbeleid, lokale dienstencentra en lidorganisaties van de Vlaamse Ouderenraad.

De Vlaamse Ouderenraad zette zelf ook diverse kanalen in om de publicatie bekend te maken. Dat gebeurde via artikels op www.ouderenraden.be, www.vlaamse-ouderenraad.be, magazine Actueel, social media en nieuwsbrieven.

2.7. Opstart erkenning Vlaamse Ouderenraad Lokaal 2025-2030

Gezien dit het laatste werkjaar is van deze erkenningsperiode keken we ook vooruit naar een volgende erkenningsperiode. In de zomermaanden kwam de mogelijkheid om een nieuwe kandidatuur in te dienen, wat we met beide handen grepen.

Ter voorbereiding op een indiening van een nieuwe kandidatuur, evalueerden we proactief al onze werkinstrumenten. Dit gebeurde samen met de commissie Lokale ouderenbeleidsparticipatie en op de tweedaagse. Tijdens deze tweedaagse – waar heel het team en dagelijks bestuur van de Vlaamse Ouderenraad samenkwamen om strategische planning te concretiseren, werd de evaluatie van de gebruikte werkinstrumenten van de voorbije erkenningsperiode verdiepend besproken en werd er geëvalueerd naar wat de toekomst kan, en moet brengen – en daarbij waarover we nog dromen voor de toekomst. Dit vormde uiteindelijk de inhoudelijke basis voor de ingediende kandidatuur op 20 augustus 2025.

3. Interne werking

3.1. Personeel Vlaamse Ouderenraad · Lokaal

Nadia Denayer en Lien Monteny werken beiden deeltijds in duo-rol voor Vlaamse Ouderenraad · Lokaal. Nadia focust zich op de coördinatie en opvolging van de beheersovereenkomst. Lien zet zich in voor alle communicatie voor Vlaamse Ouderenraad · Lokaal.

Voor Lien Monteny was Laurane Berkein actief in deze job, tot 29 december 2024. Voor de maanden januari en februari 2025 heeft Veerle Quiryren de taken deels op zich opgenomen, tot aan de opstart en tijdens de inwerkperiode van Lien Monteny (gestart op 1 februari 2025).

3.2. Commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie

De Commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie:

- dient als klankbord voor overleg tussen alle relevante partijen in kader van de ondersteuning van de lokale ouderenbeleidsparticipatie, met name de erkende partnerorganisaties, de ISO's en de ouderenverenigingen.
- staat in voor de inhoudelijke opvolging en voorbereiding van adviezen rond beleid en trends die rechtstreeks verband houden met de lokale ouderenbeleidsparticipatie: o.a. het decreet lokaal bestuur, het decreet lokaal sociaal beleid, de verkiezingsparticipatie van ouderen met zorgnoden, initiatieven rond alternatieve vormen van lokale beleidsparticipatie, ...

De Commissie Lokale Ouderenbeleidsparticipatie kwam samen op 10/10/2024, 05/12/2024, 06/02/2025 en 12/06/2025. Op de agenda van dit werkjaar stond de uitwerking van onze werkinstrumenten centraal:

- Advies inspraak & beleidsparticipatie op lokaal en regionaal niveau
- Nieuwe vrijwilligers + basisopleiding
- Doorlichting regeerakkoord en beleidsbrieven
- Evaluatie ouderenbeleidsplan 2020-2025
- Opstart RPO's: methodiek voor overdracht/kennismaking
- Uitnodiging LABO's – centrale thema 'Sociaal engagement bij ouderen'
- Hersamenstelling RPO's en ISO's: toelichting door regionaal medewerkers ouderenbeleidsparticipatie
- Nieuwe kandidatuur Vlaamse Ouderenraad · Lokaal: evaluatie huidige werkinstrumenten

- Wegwijzer 'Ouderenraden uit de startblokken': inhoud, input, lay-out
- Sensibiliseringscampagne
- Vertaling advies beeldvorming: terugkoppeling werkgroep beeldvorming
- Geactualiseerd advies ouderenbeleidsparticipatie omgezet in workshopmodel voor RPO's: Passeer langs start bij de opmaak van het lokale ouderenbeleidsplan
- Inhoud, lancering en uitrol vormingen: 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig'

3.3. Strategisch overleg

In het kader van de ondersteuning van de lokale ouderenbeleidsparticipatie is er een periodiek strategisch overleg tussen het Departement Zorg, de Vlaamse Ouderenraad, en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

4. Conclusie

4.1. Samengevat

Vlaamse Ouderenraad · Lokaal heeft zijn tiende werkjaar (september 2024 – augustus 2025) achter de rug. Dit werkjaar lanceerden we een nieuwe fysieke vorming ‘Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig’, alsook een digitale vorming ‘Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente’. Voor de vormingen werven we nieuwe vrijwilligers aan. Voorts werkten we onze communicatiekanalen verder uit. We ontwikkelden een wegwijzer die helpt om in 10 stappen een ouderenraad op te richten of nieuw leven in te blazen. De LABO’s Ouderenbeleid rond ‘sociaal engagement’ werden in elke provincie georganiseerd. Ook de resultaten van onze barometerbevraging werden breed verspreid.

We definieerden vooraf 18 acties in ons jaarplan voor 2024-2025. We kunnen besluiten dat alle acties zijn behaald, en dat één actie substantieel is uitgebreid. We hebben de vormingen niet enkel geëvalueerd, maar hebben ook als testcase een volledig digitale vorming uitgewerkt.

4.2. Resultaatsgebieden

In het concept van de leeftijdsvriendelijke gemeente staat de inspraak en participatie van ouderen centraal. Via Vlaamse Ouderenraad · Lokaal willen we ouderen stimuleren om te participeren aan het beleid in hun gemeente, en hen daarbij de nodige ondersteuning bieden. Concreet wilden we:

- de participatie van ouderen aan het lokale ouderenbeleid bevorderen;
- een gedragen visie op de betrokkenheid van ouderen bij het lokale ouderenbeleid ontwikkelen;
- vormingen, methodieken en werkinstrumenten ontwikkelen en aanbieden die de participatie van ouderen aan het beleid ondersteunen;
- de werking van de lokale ouderenraden versterken;
- de uitwisseling en samenwerking rond initiatieven en praktijkvoorbeelden op vlak van ouderenbeleidsparticipatie bevorderen;
- aanzetten tot initiatieven en acties die de inspraak van ouderen in het beleid versterken.

4.3. Indicatoren beheersovereenkomst 2020 – 2025

Als we de concrete indicatoren die we vooropstelden bekijken, zien we volgend resultaat:

- **Indicator:** *de barometer wordt tweejaarlijks verspreid onder alle lokale ouderenadviesraden en onder de aandacht gebracht van de lokale ambtenaren en schepenen voor ouderenbeleid. De vzw Vlaamse Ouderenraad streeft naar een responsgraad van 60%.*

204 lokale ouderenraden namen deel aan de barometerbevraging, waardoor met 68% het vooropgestelde streefcijfer voor de bevraging werd behaald. De respons was hiermee groter dan vorige edities.

- **Indicator:** *voor het train-de-trainer programma zijn op elk moment minstens 20 trainers beschikbaar, waarbij een evenwichtige geografische spreiding van de trainers in elke provincie wordt nagestreefd.*

We werven 14 nieuwe vrijwilligers aan. Met de reeds actieve vormingsbegeleiders kunnen we nu 19 vrijwilligers engageren voor de vormingen.

- **Indicator:** *een jaarlijks bereik van 15.000 bezoekers voor het digitale platform.*

Tussen september 2024 en augustus 2025 kende de website in totaal 16.538 unieke bezoekers.

- **Indicator:** *er vinden minstens vier uitwisselingssessies plaats, waarvan elke sessie tweemaal wordt ingericht op verschillende locaties. Per uitwisselingssessie is er een deelname van minstens tien verschillende gemeenten.*

De vier LABO's die gepland werden over de vijfjarige kandidatuur heen, werden reeds voltooid.

Gezien het succes van het concept, en in de plaats van een studiedag werden er in dit werkjaar vijf LABO's Ouderenbeleid voorzien rond 'sociaal engagement'. Door de geografische spreiding van de LABO's kregen met 163 deelnemers meer mensen de kans krijgen om het LABO bij te wonen.

- **Indicator:** *Jaarlijks worden vormingen voor RPO's en ouderenverenigingen georganiseerd (offline en online) met een totale participatie van minstens 400 deelnemers.*

De vorming 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig' werd gelanceerd in het voorjaar 2025. We deden 5 vormingsmomenten, waarmee we 76 deelnemers hebben verwelkomd. In het najaar 2025 wordt deze vorming nog verder uitgerold. In najaar 2025 worden nog 18 vormingen georganiseerd, waarbij een 270-tal deelnemers worden verwacht. Wat betreft de digitale vorming 'Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente': In de eerste twee maanden na de lancering in juni hadden we een 200-tal bezoekers voor de vorming. We merken dat er nieuwsgierigheid is van diverse profielen, zowel van professionals (schepenen, medewerkers lokale dienstencentra, maatschappelijk werkers...) als van vrijwilligers uit ouderenraden.

- **Indicator:** *De speerpunten van het Vlaams ouderenbeleidsplan zijn terug te vinden in de uitrol van het programma.*

In het voorbije werkjaar werd op verschillende manieren tegemoetgekomen aan de vijf speerpunten van het Vlaams Ouderenbeleidsplan. Via het vormingsaanbod, waaronder 'Zo maak je je ouderenraad toekomstbestendig' en de digitale vorming 'Bouwen aan een dementievriendelijke gemeente', werd ingezet op kwaliteitsvolle zorg, participatie en inclusie. De LABO's Ouderenbeleid, georganiseerd in samenwerking met VVSG en VUB, behandelden actuele thema's zoals sociaal engagement, eenzaamheid en zorgzame buurten, en droegen bij aan visievorming, beeldvorming en beleidsontwikkeling. De barometerbevraging bracht de noden en evoluties binnen lokale ouderenraden in kaart, en werd breed verspreid via een communicatieplan en een uitgebreid rapport, met regionale uitsplitsing. De website ouderenraden.be en het magazine Actueel werden actief ingezet om inspiratie, informatie en goede praktijken te delen, wat bijdroeg aan een toegankelijke en veilige leefomgeving en een realistische beeldvorming over ouderen. Tot slot werd met de Wegwijzer: Ouderenraden uit de startblokken een laagdrempelig instrument ontwikkeld dat ouderen, lokale besturen en beleidsmakers ondersteunt bij het oprichten of versterken van ouderenraden, en zo de inspraak en participatie van ouderen lokaal versterkt.

- **Indicator:** *er wordt een gemotiveerde rapportering opgesteld over de wijze waarop de vzw Vlaamse Ouderenraad binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap deze indicatoren heeft gerealiseerd in het tweetalig gebied-Brussel-Hoofdstad.*

Binnen het bestuur van de Vlaamse Ouderenraad werd een nieuw lid opgenomen met jarenlange ervaring in het Brusselse ouderenbeleid. Deze persoon is actief betrokken bij het Brussels Ouderenplatform (BOP) en organiseert al geruime tijd initiatieven rond ouderenbeleidsparticipatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dankzij deze expertise fungeert hij ook als brugfiguur tussen de Vlaamse Ouderenraad en het BOP, en draagt hij bij aan een versterkte wisselwerking tussen beide structuren. In het voorbije werkjaar vond overleg plaats tussen de Vlaamse Ouderenraad en het Brussels Ouderenplatform, met als doel de uitwisseling van inzichten en praktijken te bevorderen en de ondersteuning van Brusselse ouderenraden te versterken. Via deze samenwerking wordt de opvolging van de Brusselse ouderenbeleidsparticipatie structureel verankerd binnen de werking.

5. Financieel verslag

We sloten het werkjaar 2024 – 2025 af met een tekort van 7.488,57 euro. De gedetailleerde resultatenrekening is bijgevoegd als bijlage.

6. Bijlages

Bijlage 1: Financieel jaarverslag – resultatenrekening analytische boekhouding

Balans Kostenplaatsen

Boekjaar 2024

Periode : 202409

- 202508

Munt : EUR

REK.	NAAM	AANTAL	EENHEID	ARTIKEL	DEBET	CREDIT	SALDO
Partnerorganisatie							
610000	Huur eigen lokaal				9.214,64		-9.214,64
610001	Huurlasten				4.730,42	1.336,04	-3.394,38
610002	Elektriciteit				624,15	98,32	-525,83
610100	Huur andere lokalen				96,49		-96,49
610102	Schoonmaak				657,58		-657,58
612000	Sociaal secretariaat/weddecentrale				952,30		-952,30
612100	Boekhouding/financiële dienst				1.166,75	257,04	-909,71
612200	Dienst voor informatieverwerking				328,30		-328,30
612300	Vergoedingen en erelonen				445,60		-445,60
613000	Dienstverplaatsingen				1.598,95	142,80	-1.456,15
613100	Kosten externe congressen,seminaries e.d				769,95		-769,95
613200	Kosten van opleiding en bijscholing				2.923,26	36,29	-2.886,97
613400	Vergoedingen vrijwilligers				580,72		-580,72
614000	Verzekering brand,diefstal, varia				177,60	60,02	-117,58
614100	Burgelijke aansprakelijkheid				456,19	208,30	-247,89
614300	Verzekering elektronische apparatuur				42,05		-42,05
615000	Aankoop kantoorbenodigheden				577,55		-577,55
615010	Onderhoud/herstellingen kantoomateriaal				651,84		-651,84
615020	Drukwerk en copies				258,70		-258,70
615100	Verzendingskosten				176,50		-176,50
615200	Telefonie, internet				844,93	11,25	-833,68
615210	Website en internetdiensten				2.850,19	34,75	-2.815,44
615300	Documentatie en abonnementen				848,23		-848,23
615500	Kosten onthaal,receptie,interne vergad.				3.247,42		-3.247,42
615610	Actueel Tijdschrift				2.255,56		-2.255,56
616100	Sensibiliseringscampagne				6.147,42		-6.147,42
616600	Studiedag				2.465,25		-2.465,25
620000	Brutolonen				46.730,17		-46.730,17
621000	Werkgeversbijdragen voor soc.verzekering				15.920,86		-15.920,86
623000	Wetsverz.,b.a.,verzekering tegen ongeval					30,44	30,44
623200	Tegemoetkoming in de vervoerskosten				365,43		-365,43
623400	Maaltijdcheques				2.948,90		-2.948,90
623500	Groepsverzekering				3.098,51	136,21	-2.962,30
623600	Hospitalisatie verzekering				635,72	51,46	-584,26
640000	Werkingsbelastingen en taksen				157,15		-157,15
658000	Bankkosten				166,40		-166,40
733002	Subsidie partnerorganisatie				175.000,00	280.000,00	105.000,00
746002	Recuperaties MC					220,19	220,19
Totaal (Partnerorganisatie)					290.111,68	282.623,11	-7.488,57
					290.111,68	282.623,11	-7.488,57